

BIBLIOGRAFIE

BIBLIOGRAPHIES

Lynx (Praha), n. s., 38: 119–128 (2007).

ISSN 0024–7774

Bibliografia kamzíka vrchovského tatranského (*Rupicapra rupicapra tatrlica*) v Nízkyh Tatráh

Bibliography of the Tatra Chamois (*Rupicapra rupicapra tatrlica*) in the Nízke Tatry Mts (Central Slovakia)

Peter BAČKOR

katedra biológie a ekológie, Prírodovedecká fakulta, Univerzita Mateja Bella Banská Bystrica, SK–974 01 Banská Bystrica; backorp@fpv.umb.sk

došlo 16. 11. 2007

Abstract. The paper provides the first comprehensive bibliography on the chamois in the Nízke Tatry Mts. Using the key words “chamois” and “Nízke Tatry” altogether, 167 published and unpublished documents from the period 1966–2007 have been gathered. The documents were classified into particular categories according to the Regulation of the Ministry of Education of the Slovak Republic No 13/2005-R of 31 August 2005. Majority of the documents (73, i.e. 43.71%) fell into the BDF category – scientific papers in non-current national magazines. Twenty documents (11.20%) fitted the AEF category – scientific papers in national non-reviewed scientific journals, while 11 documents (6.58%) were listed under the AED category – scientific papers in national reviewed scientific journals. From the timescale viewpoint, the largest number of documents was published in 2002 (15). At the same time, absence of documents about the chamois in the Nízke Tatry Mts was recorded in a number of years (1970, 1974, 1990, 1991 and 1996).

Kamzík vrchovský tatranský (*Rupicapra rupicapra tatrlica* Blahout, 1971) ako zástupca ohrozených druhov autochtónnej vysokohorskej reliktnéj fauny sa vyskytuje v Tatráh (Západných, Vysokých a Belianskych). V rokoch 1969–1976 prebehla jeho úspešná introdukcia do Nízkyh Tatier. Od tohto obdobia nebola zostavená bibliografia o kamzíkoví vyskytujúcim sa v tomto pohorí. Kompletnejšie prehľady literatúry vo forme bibliografických odkazov sú v prácach KARČA (1979), RADÚCHA & KARČA (1981), RADÚCHA (1983) a ONDRUŠA (2002). V roku 1993 kolektív autorov Štátnej vedeckej knižnice Banská Bystrica vypracoval litrárnú rešerš Národného parku Nízke Tatry 1986–1996, kde sa nachádza len päť záznamov o kamzíkoví. V roku 2001 vyšiel príspevok JANIGU & ZÁMEČNÍKOVEJ (2001: Zoologická charakteristika historických údajov o kamzíkoch [*Rupicapra rupicapra tatrlica* Blahout 1971] v Tatráh ako podklad pre vyhodnotenie ich súčasnej početnosti. Pp.: 99–182. In: JANIGA M. & ŠVAJDA J. (eds.): *Ochrana kamzíka*. Správa Tatranského národného parku, Správa Národného parku Nízke Tatry, Výskumný ústav vysokohorskej biológie Žilinskej univerzity, Tatranská Štrba, Banská Bystrica & Tatranská Javorina, 262 pp.), kde je uvedená bibliografia so 183 bibliografickými odkazmi

z obdobia od roku 1914 do súčasnosti. Práca prináša historický pohľad na kamzíka s bohatým zastúpením bibliografických odkazov v Tatrách.

Predkladaná bibliografia je prvá takéhto rozsahu so zastúpením publikovaných aj nepublikovaných pôvodných prác, abstraktov, vedeckých článkov, monografií, článkov v periodickej aj neperiodickej tlači a audiovizuálneho spracovania, zostavená od roku 1966 do roku 2007. V zozname sú uvedené všetky dokumenty, v ktorých sa vyskytujú slovné atribúty kamzíka a Nízke Tatry. Pri zostavovaní som použil vlastný archív a externé rešerše z nasledujúcich knižníc: Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici, Slovenská národná knižnica v Martine, Lesnícka knižnica vo Zvolene a Univerzitná knižnica Univerzity Mateja Bella v Banskej Bystrici. Všetky dokumenty resp. ich kópie sa nachádzajú v archíve autora.

Jednotlivé dokumenty sú roztriedené do kategórií podľa smernice Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 13/2005-R z 31. augusta 2005 o bibliografickej registrácii a kategorizácii publikačnej činnosti a ohlasov a Slovenskej technickej normy STN-ISO 690 (uvedené sú iba kategórie, ktoré sú zastúpené v bibliografii):

- AAA – vedecké monografie vydané v zahraničných vydavateľstvách;
- AAB – vedecké monografie vydané v domácich vydavateľstvách;
- ABC – kapitoly vo vedeckých monografiách vydané v zahraničných vydavateľstvách;
- ABD – kapitoly vo vedeckých monografiách vydané v domácich vydavateľstvách;
- ADE – vedecké práce v zahraničných nekarentovaných časopisoch;
- AEC – vedecké práce v zahraničných recenzovaných zborníkoch;
- AED – vedecké práce v domácich recenzovaných zborníkoch;
- AEF – vedecké práce v domácich nerecenzovaných vedeckých zborníkoch;
- AFC – publikované príspevky na zahraničných vedeckých konferenciách;
- AFD – publikované príspevky na domácich vedeckých konferenciách;
- AFH – abstrakty príspevkov z domácich konferencií;
- AGI – správy o vyriešených vedecko-výskumných úlohách;
- BBB – kapitoly v odborných knihách vydané v domácich vydavateľstvách;
- BDE – odborné články v nekarentovaných zahraničných časopisoch;
- BDF – odborné články v nekarentovaných domácich časopisoch;
- DAI – kvalifikačné práce (dizertačné, habilitačné, atestačné, diplomové);
- GAI – výskumné štúdie a priebežné správy;
- CAH – audiovizuálne diela (videokazeta, film, CD-ROM, DVD);
- FAI – redakčné zostavovateľské práce – bibliografie;
- GII – rôzne publikácie a dokumenty, ktoré nemožno zaradiť do žiadnych z predchádzajúcich kategórií.

Spolu bolo zozbieraných 167 dokumentov. Najväčšie zastúpenie je v kategórii BDF so 43,7 % (n=73). Dominantným zastúpením je populárno-odborný mesačník *Pol'ovníctvo a rybárstvo*, kde prezentujú svoje postrehy, názory a aktuálne informácie z terénu rôznych autorov. S 12,0 % (n=20) je na druhom mieste kategória AEF, kde najväčšie zastúpenie majú príspevky z konferencie konanej v Banskej Bystrici *Súčasný stav a perspektíva introdukovaných populácií kamzíka vrchovského na Slovensku* v roku 1981. Ďalším sú príspevky z konferencie konanej v Tatranskej Lomnici v roku 2001 o kamzíkovi, z ktorej vyšiel nerecenzovaný zborník *Ochrana kamzíka*. Tretie miesto patrí čo do počtu publikovaných prác kategórii AED 6,6 % (n=11), kde sa nachádzajú hlavne práce v domácich časopisoch ako napr. *Folia Venatoria* a *Vlastivedný zborník Liptovského múzea*. Ďalej kategória ABD predstavuje 6,0 % (n=10) a DAI s 5,4 % (n=9). V prvej spomínanej kategórii sú prevažne kapitoly z poľovníckych monografií. Druhú zaberajú hlavne kvalifikačné práce: magisterské (2), inžinierske (6), rigorózne (1). Najviac inžinierskych prác bolo vypracovaných na Technickej Univerzite vo Zvolene. Ostatné kate-

górie s percentuálnym zastúpením: GII 5,4 % (n=9), AEC, 3,7 % (n=6), AGI a CAH 3,0 % (n=5), GAI a ABC 2,4 % (n=4), AAB a AFD 1,2 % (n=2) a AAA, BBB, AFH, ADE, BDE, FAI a AFC 0,6 % (n=1). Iba jedna publikácia bola vydaná v kategórii AAA – teda monografia vydaná v zahraničnom vydavateľstve. Jedná sa o knižku, ktorú vydal Tatranský Park Narodowy so sídlom v Zakopanem, pojednávajúca o kamzíkovi vo Vysokých Tatrách a iba v úvode sa zmieňuje aj o introdukcii kamzíka do Nízkych Tatier. Prekvapením je, že v súčasnosti vyšli iba dve monografie o kamzíkovi v domácich vydavateľstvách, kategória AAB. Prvá je od Miliča BLAHOUTA vydaná v roku 1976 a druhá od Astrid ŠTEFANČIKOVEJ o parazitárnych ochoreniach kamzíka na Slovensku. Do bibliografie boli zaradené aj audiovizuálne produkty (CAH), kde sa nachádza päť diel. Štyri diela vznikli počas rokov 2006 a 2007 v Slovenskom múzeu ochrany prírody a jaskyniarstva. Iniciátorom aj kameramanom bol Pavol BALLO. Jedno audiovizuálne dielo natočil Zdeno VLACH v roku 2004.

V rokoch 1970, 1974, 1990, 1991 a 1996 neboli zaznamenané žiadne dokumenty týkajúce sa kamzíka v Nízkych Tatrách. Najviac, 15 zmienok o kamzíkovi, sa vyskytuje v roku 2002, čo je zapríčinené tým, že v tomto roku bol vydaný už spomínaný zborník *Ochrana kamzíka*. Na druhom mieste sa nachádza rok 2001 s 11 dokumentmi. Tretie miesto patrí rokom 2003, 2004 a 2006 s 10 dokumentmi. V týchto rokoch bolo najviac dokumentov z kategórie DAI (kvalifikačné práce). Ďalej nasleduje rok 1981 s 9 dokumentmi, ktoré všetky pochádzajú so zborníka *Súčasný stav a perspektíva introdukovaných populácií kamzíka vrchovského na Slovensku*. Ostané roky: 1982 – 7, 1995, 2000, 2005 a 2007 – 6, 1972, 1979, 1980, 1985, 1999 – 5, 1983, 1989, 1994 – 4, 1971, 1976, 1987, 1988, 1993 – 3, 1966, 1977, 1978, 1984, 1992 – 2 a po jednom dokumente roky 1967, 1968, 1969, 1975, 1986, 1997 a 1998.

BIBLIOGRAPHY

- ANONYMUS, 1973: Kedy vypustili prvé kamzíky do Nízkych Tatier. *Les*, **29**(3): 131–132. [AED]
- ANONYMUS, 1979: Úspešná aklimatizácia. *Poľovníctvo a rybárstvo*, **31**(8): 5. [BDF]
- ANONYMUS, (= kolektív), 1993: *Národný park Nízke Tatry 1986–1992. Rešerš*. ŠVK Banská Bystrica, 84 pp. [FAI]
- ANONYMUS (Horár Sever) [= MRÁZ I.], 2001: Stratia sa kamzíky z Tatier. *Hubertov*, **6**: 7. [BDF]
- ANONYMUS (Horár Sever) [= MRÁZ I.], 2002: Boj o tatranského kamzíka, čo dotácie na jeho záchranu. *Hubertov*, **1**: 9–10. [BDF]
- ANDÉRA M. & HORÁČEK I., 1982: *Poznávame naše savce*. Mladá Fronta, Praha, 254 pp. [ABC]
- BAČKOR P., 2003: *Vplyv negatívnych faktorov na populáciu kamzíka vrchovského tatranského v NPR Skalka*. Diplomová práca, UMB FPV, 100 pp. [Depon. in Katedra ekológie a environmentálnej výchovy] [DAI]
- BAČKOR P., 2003: Pôsobenie antropických negatívnych faktorov v roku 2002 na subpopuláciu kamzíka tatranského v závislosti od jeho populačnej dynamiky v NPR Skalka. *Chránené územia Slovenska*, **55**: 30–35. [BDF]
- BAČKOR P., 2003: Kamzík – viac ako symbol hôr. *Skaut*, **1**: 10–11. [BDF]
- BAČKOR P., 2003: Program kamzík, činnosť stráže prírody – NAPANT juh. *Slovenský Ranger*, **1**: 8. [BDF]
- BAČKOR P., 2003: Vplyv negatívnych faktorov na populáciu kamzíka vrchovského tatranského v Národnej prírodnej rezervácii Skalka, časť Národného parku Nízke Tatry. Pp.: 13–17. In: ŠUBOVÁ D. (ed.): *Medzinárodná konferencia prírodovedných pracovníkov múzeí a pracovníkov múzeí v prírode*. Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva, Liptovský Mikuláš, 122 pp. [AFH]
- BAČKOR P., 2004a: Populačná dynamika kamzíka vrchovského tatranského v oblasti Chabenec-Kotlíská-Pofana (NAPANT) v rokoch 2000–2003. Pp.: 109–119. In: ADAMEC M. & URBAN P. (eds.): *Výskum*

- a ochrana cicavcov na Slovensku VI. Zborník referátov z konferencie (Zvolen 10.–11. 10. 2003). Štátna ochrana prírody SR, Centrum ochrany prírody a krajiny, Banská Bystrica, 189 pp. [AFD]
- BAČKOR P., 2004b: *Vplyv negatívnych faktorov na správanie sa kamzíka vrchovského tatranského (Rupicapra rupicapra tatraca, Blahout 1971) v Národnom parku Nízke Tatry – kamzík ako pomôcka v edukačnom procese*. Rigorózna práca, UMB FPV, 138 pp. [Depon. in Katedra ekológie a environmentálnej výchovy] [DAI]
- BAČKOR P. & GÁLFYOVÁ Z., 2006: Morfologické abnormality rožkov druhu *Rupicapra rupicapra tatraca*, Blahout 1971, v Národnom parku Nízke Tatry. Pp.: 49–58. In: ADAMEC M. & URBAN P. (eds.): *Výskum a ochrana cicavcov na Slovensku VII. Zborník referátov z konferencie (Zvolen 14.–15. 10. 2005)*. Štátna ochrana prírody SR, Centrum ochrany prírody a krajiny, Banská Bystrica, 239 pp. [AFD]
- BAČKOR P. & URBAN P., 2007: Kamzík vrchovský tatranský v Národnom parku Nízke Tatry. *Folia Venatoria*, (v tlači). [AED]
- BALLO M., 1999: Zostane po nás potopa? *Národné parky*, 1: 5. [BDF]
- BALLO M., 2001a: Moje praktické skúsenosti z terénneho monitoringu tatranských kamzíkov. *Ochrana prírody Slovenska*, 4: 8–9. [BDF]
- BALLO M., 2001b: Posledná šanca. *Tatry*, 4: 4–5. [BDF]
- BALLO M., 2002a: Neznásilňujeme prírodu. *Ochrana Prírody Slovenska*, 3: 23. [BDF]
- BALLO M., 2002b: V roku 2002 sa kamzíky strážili aj v Nízkych Tatrách. *Tatry*, 3: 18–19. [BDF]
- BALLO M., 2002c: Moje praktické skúsenosti z terénneho monitoringu tatranských kamzíkov. Pp.: 40–44. In: JANIGA M. & ŠVAJDA J. (eds.): *Ochrana kamzíka*. Správa Tatranského národného parku, Správa Národného parku Nízke Tatry, Výskumný ústav vysokohorskej biológie Žilinskej univerzity, Tatranská Štrba, Banská Bystrica & Tatranská Javorina, 262 pp. [AEF]
- BALLO M., 2003: Negatívne faktory pôsobiace na kamzíka vrchovského tatranského. *Chránené územia Slovenska*, 57: 22–24. [BDF]
- BALLO M., 2006: Kamzík, vlk a rys. *Naše poľovníctvo*, 6: 8–9. [BDF]
- BALLO P., 2006a: *Reštitúcia kamzíka do Nízkych Tatier – Jozef Brtáň*. Dokument na DVD. Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva, Liptovský Mikuláš, 30 minút [Depon. in SMOPaJ] [CAH]
- BALLO P., 2006b: *Reštitúcia kamzíka do Nízkych Tatier – Lomnístá dolina*. Dokument na DVD. Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva, Liptovský Mikuláš, 30 minút [Depon. in SMOPaJ] [CAH]
- BALLO P., 2007: *Reštitúcia kamzíka do Nízkych Tatier – Ervín Velič*. Dokument na DVD. Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva, Liptovský Mikuláš, 30 minút [Depon. in SMOPaJ] [CAH]
- BALLO P., PETRO M., JANÍKOVÁ O., ŠUBOVÁ D., DUBOVSKÝ R. & DUHANOVÁ O., 2006: *Prežije kamzík*. Film na DVD. Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva, Liptovský Mikuláš, 28 minút [Depon. in SMOPaJ] [CAH]
- BAKOŠ A., HELL P., KIRNER K., OPÁLENÝ A., RALBOVSKÝ F., SLIMÁK K., SOVIŠ B. & TEREŇ Š., 1988: *Základy poľovníctva*. Príroda, Bratislava, 356 pp. [ABD]
- BAKOŠ A. & HELL P., 1995: *Slovenské poľovníctvo 1920–1995*. PaRPRESS, Bratislava, 256 pp. [ABD]
- BAKOŠ A. & HELL P., 1999: *Poľovníctvo I*. PaRPRESS, Bratislava, 266 pp. [ABD]
- BANÁSOVÁ A., 1998: Kamzíky v Národnom parku Nízke Tatry. *Národné parky*, 2: 14. [BDF]
- BLAHOUT M., 1968: *Návrh na vysadenie tatranských kamzíkov v iných horstvách Slovenska*. Záverečná správa. Výskumná stanica Tatranského národného parku, Tatranská Lomnica, 33 pp. [Depon. in ŠL TANAP] [AGI]
- BLAHOUT M., 1971: Populácia kamzíkov v Nízkych Tatrách. *Vysoké Tatry*, 10(1): 12–13. [BDF]
- BLAHOUT M., 1976: *Kamzíčia zver*. Príroda, Bratislava, 171 pp. [AAB]
- BLAHOUT M., 1981: Niektoré rozdiely medzi introdukovanými populáciami kamzíka vrchovského. Pp.: 93–97. In: ANONYMUS (ed.): *Súčasný stav a perspektíva introdukovaných populácií kamzíka vrchovského na Slovensku. Zborník z konferencie*. Dom Techniky ČSVTS, Banská Bystrica, 111 pp. [AEF]
- BLATNÝ T., 1966: Boli kamzíky v Nízkych Tatrách? *Poľovníctvo a rybárstvo*, 18(4): 14. [BDF]
- BÓMCHESOVÁ G., 1978: Rozprávanie o kamzíkoch – láska i vášeň. *Práca*, 1978[10. jún]: 6. [GII]
- BRTEK L., 1985: Zachráňme kamzíka. Pp.: 36–39. In: RAJSKÝ M. (ed.): *Magazín poľovníka*. Bratislava, 224 pp. [BFD]

- BRTEK L., 2001: Niektoré sporné otázky ochrany vzácnych exploatovaných druhov zveri. Pp.: 33–36. In: KOVÁČ V. & NEMETHOVÁ D. (eds.): *Správy Slovenskej zoologickej spoločnosti č. 19*. SZS, Bratislava, 80 pp. [AED]
- CIBEREJ J., 2002: *Parazitofauna kamzíka vrchovského v Národnom parku Nízke Tatry*. Záverečná správa, 3 pp. [Depon. in Správa NAPANT] [AGI]
- ČERVENÝ J., HELL P., KAMLER J., KHOLOVÁ H., KOUBEK P., MARTÍKOVÁ N. & SLAMEČKA J., 2004: *Encyklopédia poľovníctva*. Ottovo nakladateľství, Praha, 591 pp. [ABD]
- DÍTĚ D., 1999: Necháme kamzíky žít?: symbol najmenších veľhôr sveta nenávratne mizne pred našimi očami. *Národné parky*, 1: 2–3. [BDF]
- DOMASTA J., 1967: *Povesti o hradoch*. Stredoslovenské vydavateľstvo, Banská Bystrica, 267 pp. [GII]
- DUNGEL J. & GAISLER J., 2003: *Atlas savců České a Slovenské republiky*. Academia, Praha, 149 pp. [ABC]
- ĎURÍK J., 1980: Problematika okolo ochrany kamzíka. *Pamiatky a príroda*, 3: 25–27. [BDF]
- ĎURÍK J., 1980: Problematika kamzíkov. *Poľovníctvo a rybárstvo*, 32(10): 6–7. [BDF]
- ĎURÍK J., 1980: Problematika kamzíkov /dokončenie/. *Poľovníctvo a rybárstvo*, 32(11): 6–7. [BDF]
- ĎURÍK J., 1980: Kamzíky nežijú len v Tatrách. *Vysoké Tatry*, 19(2): 30. [BDF]
- FAJKA E. H., 2006: *Koza na Ďumbieri*. CCW, Bratislava, 110 pp. [GII]
- FINDO S., 2002: Potravná ekológia vlka (*Canis lupus*) v Slovenských Karpatoch. Pp.: 43–45. In: URBAN P. (ed.): *Výskum a ochrana cicavcov na Slovensku V. Zborník referátov z konferencie (Zvolen 12.–13. 10. 2001)*. Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica, 173 pp. [AED]
- FINDO S., 2005: *Expedition report of Project: Chamois, wolves and bears of the Nízke Tatry mountains, Slovakia*. Záverečná správa. Zvolen, 35 pp. [Depon. in Správa NAPANT] [AGI]
- FINDO S., FRANKLIN P. & HAMMER M., 2006: *Expedition report of Project: Chamois, wolves and bears of the Nízke Tatry mountains, Slovakia*. Záverečná správa, Zvolen, 42 pp. [Depon. in Správa NAPANT] [AGI]
- GAJDOŠÍK J. & OLÁCHOVÁ H., 1988: Na aktuálnu tému. *Les*, 44(1): 29–33. [BDF]
- GAISLER J., ZEJDA J., KNOTEK J. & KNOTKOVÁ L., 1997: *Savci*. Aventinum, Praha, 254 pp. [ABC]
- GREGUSS L., 1972: Stretnutie s kamzíkami v Nízkyh Tatrách. *Poľovníctvo a rybárstvo*, 24(10): 12. [BDF]
- GREGUSS L., 1972: Stretnutie s kamzíkami v Nízkyh Tatrách. *Krásy Slovenska*, 49(4): 160–161. [BDF]
- HÁJEK B., 1985: Zaostréné na kamzíky. *Poľovníctvo a rybárstvo*, 37(2): 10. [BDF]
- HÁJEK B., 1987: Súčasné riešenie problematiky alpských a tatranských kamzíkov na Slovensku. *Chránené územia Slovenska*, 8: 46–49. [BDF]
- HÁJEK B., 1982: Ako ďalej s kamzíkami v CHKO Slovenský raj. *Chránené územia Slovenska*, 1: 82–85. [BDF]
- HELL P., 1982: Seminár o kamzičej zveri. *Lesnícky časopis*, 28(5): 399–400. [BDF]
- HELL P. & CHOVANCOVÁ B., 1995: Súčasná situácia a perspektívy kamzíka vrchovského *Rupicapra rupicapra* na Slovensku. Pp.: 79–94. In: ANONYMUS (ed.): *Sborník z konferencie 80 let chovu kamzíka horského v Jeseníkách, 1.–2. septembra 1993*. Česká lesnícka spoločnosť, Jeseník, 125 pp. [AFC]
- HELL P. & CHOVANCOVÁ B., 1995: Súčasná situácia a perspektívy kamzíka vrchovského na Slovensku. *Folia Venatoria*, 25: 167–174. [AFC]
- HELL P., 1989: *Poľovníctvo v krajinách RVHP*. Príroda, Bratislava, 583 pp. [ABD]
- HELL P., 1993: Starosti s kamzíkami. *Poľovníctvo a rybárstvo*, 45(11): 4–5. [BDF]
- HOCHMUTH Z., 1982: *Nízke Tatry – západ, turistický sprievodca*. Šport – Telovýchovné vydavateľstvo, Bratislava, 391 pp. [BBB]
- HRABÉ V. & KOUBEK P., 1984: Craniometrical characteristics of *Rupicapra rupicapra tatrica* (Mamm. Bovidae). *Folia Zoologica*, 33(1): 73–84. [AEC]
- HRNČIAR M., 1972: Populácie kamzíkov na Slovensku mimo územia TANAPu. *Folia Venatoria*, 2: 239–245. [AEC]
- HRNČIAR M., 1983: Seminár o súčasnom stave a perspektíve introdukovaných populácií kamzíka vrchovského na Slovensku. *Folia Venatoria*, 13: 35–36. [AEF]

- HRNČIAROVÁ T., 1994: Dobrý večer kamzíky! *Ekopanorama*, **33**(5): 10–11. [BDF]
- HUMMEL M., 2001: *Kamzík vrchovský tatranský – výstava*. ŠOP SR, Správa TANAP, Správa NAPANT, A-Projekt, Občianske združenie zachráňme kamzíka, 3 obojstranné panely 219×210 [Depon. in Správa NAPANT] [GII]
- CHOVANEC J., 1983: Otázniky okolo kamzíkov. *Poľovníctvo a rybárstvo*, **35**(3): 18–19. [BDF]
- CHOVANCOVÁ B., 1997: Prežil dobu ľadovú. *Poľovníctvo a rybárstvo*, **49**(3): 6–7. [BDF]
- CHUDÍK I., 1969: Kamzíky do Nízkych Tatier. *Poľovníctvo a rybárstvo*, **21**(10): 7. [BDF]
- JANIGA M., 2002: *Záverečná správa z výskumnej úlohy kontaminácie prirodzenej trofickej základne kamzíka vrchovského tatranského v Tatrách a Nízkych Tatrách olovom a hlinikom*. Záverečná správa. Výskumný ústav vysokohorskej biológie Žilinskej univerzity, Žilina, 7 pp. [Depon. in Správa NAPANT] [AEF]
- JANIGA M., 2002: Poznámky k dennej aktivite kamzíkov. Pp.: 251–255. In: JANIGA M. & ŠVAJDA J. (eds.): *Ochrana kamzíka*. Správa Tatranského národného parku, Správa Národného parku Nízke Tatry, Výskumný ústav vysokohorskej biológie Žilinskej univerzity, Tatranská Štrba, Banská Bystrica & Tatranská Javorina, 262 pp. [AEF]
- JANIGA M., 2004: *Analýza a porovnanie mitochondriálnej DNA u kamzíka vrchovského (*Rupicapra rupicapra*, Linné 1758) u populácií z Vysokých Tatier, Nízkych Tatier a Veľkej Fatry*. Záverečná správa. Výskumný ústav vysokohorskej biológie Žilinskej univerzity, Žilina, 3 pp. [Depon. in Správa NAPANT] [AGI]
- JANIGA M. & HRKEOVÁ G., 2002: Kamzík (*R. rupicapra*) v potrave vlkov (*C. lupus*) v Tatrách a Nízkych Tatrách. Pp.: 51–55. In: JANIGA M. & ŠVAJDA J. (eds.): *Ochrana kamzíka*. Správa Tatranského národného parku, Správa Národného parku Nízke Tatry, Výskumný ústav vysokohorskej biológie Žilinskej univerzity, Tatranská Štrba, Banská Bystrica & Tatranská Javorina, 262 pp. [AEF]
- JAMNICKÝ J., 1973: Otázniky okolo kamzíkov. *Poľovníctvo a rybárstvo*, **25**(3): 6. [BDF]
- JAMNICKÝ J., 2000: Otázniky nad kamzíkami. *Tatry*, **5**: 8–9. [BDF]
- JURDÍKOVÁ N., 2000: The decline of the Tatra chamois. *Caprinae – Newsletter of the IUCN/SSC Caprinae Specialist Group*, **December 2000**: 4–6. [BDE]
- KARČ P., 1979: K pokusom o aklimatizáciu kamzíkov v Nízkych Tatrách. *Vlastivedný zborník Liptovského múzea*, **5**: 237–242. [AED]
- KARČ P. & RADÚCH J., 1978: Poznámky k rozšíreniu a ekológii aklimatizovaných kamzíkov v Liptovskej časti Nízkych Tatier. *Folia Venatoria*, **8**: 45–59. [AED]
- KMEŤ V., PRISTAŠ P., JANOŠKOVÁ A. & JANIGA M., 2002: Porovnanie nukleotidových sekvencií génu pre cytochróm b u kamzíkov. Pp.: 35–39. In: JANIGA M. & ŠVAJDA J. (eds.): *Ochrana kamzíka*. Správa Tatranského národného parku, Správa Národného parku Nízke Tatry, Výskumný ústav vysokohorskej biológie Žilinskej univerzity, Tatranská Štrba, Banská Bystrica & Tatranská Javorina, 262 pp. [AEF]
- KOREŇ M., RADÚCH J., CHOVANCOVÁ B., ŠTURCEL M., KOVÁČ J., GAŠINEC I., KSLAŽEK J., VANČURA V. & HUMMEL M., 2001: *Program záchrany kamzíka vrchovského tatranského na roky 2001–2005 (druhá aproximácia)*. Štátna ochrana prírody SR, Tatranská Lomnica, 33 pp. [Depon. in Správa NAPANT] [GII]
- KRATOCHVÍL Z., 1971: Vysazovaní kamzíků v přírodních podmínkách Slovenska. *Ochrana fauny*, **5**(1): 45–48. [BDF]
- KRATOCHVÍL Z., 1980: Zachovajme tatranské kamzíky. *Poľovníctvo a rybárstvo*, **32**(9): 6. [BDF]
- KRATOCHVÍL Z., 1981: Specializace populací kamzíka horského. Pp.: 68–69. In: ANONYMUS (ed.): *Štúdiálny stav a perspektíva introdukovaných populácií kamzíka vrchovského na Slovensku*. Zborník z konferencie. Dom Techniky ČSVTS, Banská Bystrica, 111 pp. [AEF]
- KRČUEA R., 2004: *Početnosť, rozšírenie a habitatové nároky kamzíka vrchovského tatranského (*Rupicapra rupicapra tatra*) v centrálnej časti Nízkych Tatier*. Diplomová práca. TU Zvolen, Zvolen, 61 pp. [Depon. in SLD knižnica Zvolen] [DAI]
- KROPIL R., LEŠO P., ORIOL E., KRČUEA R., KRUPOVÁ Z., FERLICA L. & MOJŽIS T., 2006: *Výskum a praktické aplikácie úloh vyplývajúcich z Programu záchrany kamzíka vrchovského tatranského (*Rupicapra rupicapra tatra*) v podmienkach Národného parku Nízke Tatry*. Záverečná správa. Technická Univerzita vo Zvolene, Katedra ochrany lesa a poľovníctva, Zvolen, 50 pp. [Depon. in Správa NAPANT] [AGI]

- KRČOVÁ E., 2003: Nevídané afrodisiakum z kamzíka – pytláci takmer vykántrili symbol Tatier. *Smer magazín*, (12)34: 1. [GII]
- KRÚPOVÁ Z., 2005: *Vzťah a poznatky turistov k problematike rozšírenia a ochrany kamzíka vrchovského tatranského (Rupicapra rupicapra tatraica) v NAPANT-e*. Diplomová práca, TU Zvolen, Zvolen, 63 pp. [Depon. in SLD knižnica Zvolen] [DAI]
- LENKO P., 2001: *Vplyv antropických a prírodných činiteľov na populáciu kamzíka vrchovského tatranského (Rupicapra rupicapra tatraica) v Národnom parku Nízke Tatry*. Diplomová práca, TU Zvolen, Zvolen, 38 pp. [Depon. in SLD knižnica Zvolen] [DAI]
- LENKO P., 2005: Kamzík s obojkom. *Naše poľovníctvo*, 2: 3. [BDF]
- LEHOTSKÁ J., 2000: *Príručka mladého lesníka*. Lesoprojekt, Zvolen, 87 pp. [GII]
- LEHOTSKÝ M., HELL P. & SABADOŠ K., 2000: Vývoj, súčasný stav, úlohy a perspektívy v ochrane a poľovníckom manažmente vybraných vzácných druhov zveri. Pp.: 34–53. In: HELL P. (ed.): *Slovenské poľovníctvo na prahu tretieho tisícročia. Zborník z referátov z celoštátneho odborného seminára*. PaRPress, Bratislava, 105 pp. [AED]
- LUCZY G., 2000: Prežijú rok 2005? *Tatry*, 3: 4–5. [BDF]
- LUPTOVSKÝ L., 2007: Postavenie kamzíka v zoológii. *Hubertlov*, 9(1): 8–9. [BDF]
- LUCKÁ T., 1979: Bielou stopou., *Televízia*. 1979(50) [10.–16. 12.]: 3–4. [GII]
- MARENČÁK M., 1981: Územné kolízie rozvoja funkcie cestovného ruchu vo vzťahu ku kamzičej zveri v centrálnej časti Národného parku Nízke Tatry. Pp.: 76–82. In: ANONYMUS (ed.): *Súčasný stav a perspektíva introdukovaných populácií kamzíka vrchovského na Slovensku. Zborník z konferencie*. Dom Techniky ČSVTS, Banská Bystrica, 111 pp. [AEF]
- MAYER V., 2004: *Výskyt a početnosť kamzíka vrchovského v centrálnej časti Nízkych Tatier*. Diplomová práca. TU Zvolen, katedra FEE Banská Štiavnica, Zvolen, 43 pp. [Depon. in SLD knižnica Zvolen] [DAI]
- NOVACKÝ M., 1982: Dva “zabudnuté” živočíchy. Pp.: 250–256. In: ZMORAY I. & PODHRADSKÝ V. (eds.): *Zaujímavosti slovenskej prírody*. Osveta, Martin, 368 pp. [ABD]
- NOVACKÝ M., 1992: Kamzík tatranský: Z červenej knihy ohrozených druhov. *Ekopanorama*, 3(7): 16. [BDF]
- NOVACKÝ M., 2002: Využitie etológie pri výskume fauny na Slovensku. Pp.: 15–34. In: KOVÁČ V. & NEMETHOVÁ D. (eds.): *Správy Slovenskej zoologickej spoločnosti č. 20/2*. Osveta, Bratislava, 93 pp. [AED]
- OBUCH J., 1977: Osteologický materiál z jaskýň. *Pamiatky a príroda*, 2: 32. [BDF]
- OBUCH J., 1981: Subfosilný výskyt kamzíkov v Západných Karpatoch. Pp.: 70–73. In: ANONYMUS (ed.): *Súčasný stav a perspektíva introdukovaných populácií kamzíka vrchovského na Slovensku*. Dom Techniky ČSVTS, Banská Bystrica, 111 pp. [AEF]
- ONDRUŠ S., 2002: Poznámky k programu záchrany kamzíka vrchovského v NAPANT-e. Pp.: 183–194. In: JANIGA M. & ŠVAJDA J. (eds.): *Ochrana kamzíka*. Správa Tatranského národného parku, Správa Národného parku Nízke Tatry, Výskumný ústav vysokohorskej biológie Žilinskej univerzity, Tatranská Štrba, Banská Bystrica & Tatranská Javorina, 262 pp. [AEF]
- ONDRUŠ S., 2004: Kamzík vrchovský tatranský (*Rupicapra rupicapra tatraica*). P.: 37. In: JASÍK M., KALISKÁ Z., KALISKÝ M., GÁLFYOVÁ Z., HUBKOVÁ M., DZÚRIKOVÁ L., HANČIN M. & KUNA F. (eds.): *Ročenka 2004*. Správa Národného parku Nízke Tatry, Liptovský Hrádok, 61 pp. [GAI]
- ONDRUŠ S., 2005: Kamzík vrchovský tatranský (*Rupicapra rupicapra tatraica*). P.: 27. In: JASÍK M., KALISKÁ Z., HUBKOVÁ M., GÁLFYOVÁ Z., MEZEI A., KALISKÝ M., KLAUČO M. & KUNA F. (eds.): *Ročenka 2005*. Správa Národného parku Nízke Tatry, Liptovský Hrádok, 68 pp. [GAI]
- ONDRUŠ S., 2006: Kamzík vrchovský tatranský (*Rupicapra rupicapra tatraica*). P.: 37. In: JASÍK M., MEZEI A., KALISKÝ M., KUNA F. & HANČIN M. (eds.): *Ročenka 2006*. Správa Národného parku Nízke Tatry, Liptovský Hrádok, 61 pp. [GAI]
- ORIOL E., 2003: *Population Structure and Summer Tourist Effect on the Tatra Chamois (Rupicapra rupicapra tatraica) in the Low Tatra Mts*. Diplomová práca. TU Zvolen, Zvolen, 60 pp. [Depon. in SLD knižnica Zvolen] [DAI]

- PELIKÁN V., 1982: Tatranský či alpský? *Chránené územia Slovenska*, **2**: 94. [BDF]
- PELIKÁN J., GAISLER J. & RÖDL P., 1979: *Naši savci*. Academia, Praha, 164 pp. [ABC]
- PETRIC P., 1972: *Zhodnotenie aklimatizácie kamzíka horského (Rupicapra rupicapra tatica L.) v Nízkyh Tatrách*. Nepublikovaná zpráva, VŠLD Zvolen, Zvolen, 75 pp. [DAI]
- PODHRADSKÝ V., 1981: Pravdepodobné následky hybridizácie kamzíka vrchovského (*Rupicapra r. rupicapra* × *Rupicapra r. tatica*). Pp.: 36–40. In: ANONYMUS (ed.): *Súčasný stav a perspektíva introdukovaných populácií kamzíka vrchovského na Slovensku. Zborník z konferencie*. Dom Techniky ČSVTS, Banská Bystrica, 111 pp. [AEF]
- PREŠOVSKÝ P. M., 1988: Súčasná situácia a perspektíva kamzíka v ČSSR. *Poľovníctvo a rybárstvo*, **40**(12): 500–501. [BDF]
- RADÚCH J., 1981: Tatranská antilopa sa žaluje. *Život*, **6**: 36–41. [BDF]
- RADÚCH J., 1987: Kamzíky a skialpinizmus. *Pamiatky a príroda*, **6**: 230–232. [BDF]
- RADÚCH J., 1992: Aby kamzíky a svište neprehrali. *Tatry*, **9**: 24–27. [BDF]
- RADÚCH J., 1994: Buďme naň hrdí! *Tatry*, **3**: 16–17. [BDF]
- RADÚCH J., 1994: Do prírody patria obaja. *Tatry*, **2**: 14–15. [BDF]
- RADÚCH J., 1999: Symbol najmenších veľhŕ odsúdený na zánik? – 1. *Národné parky*, **4**: 3–4. [BDF]
- RADÚCH J., 2000: Symbol najmenších veľhŕ odsúdený na zánik? – 2. *Národné parky*, **1**: 4–5. [BDF]
- RADÚCH J., 2001: Kamzičie rožky a ich abnormality. *Poľovníctvo a rybárstvo*, **53**: 6–7. [BDF]
- RADÚCH J., 2002: Príprava a štruktúra projektu ochrany kamzíka v rokoch 1999–2002. Pp.: 163–168. In: URBAN P. (ed.): *Výskum a ochrana cicavcov na Slovensku V. Zborník z referátov z konferencie*. ŠOP SR, COPK, Banská Bystrica, 173 pp. [AED]
- RADÚCH J., 2002: Význam predátorov v ekológii tatranského kamzíka. Pp.: 56–66. In: JANIGA M. & ŠVAJDA J. (eds.): *Ochrana kamzíka*. Správa Tatranského národného parku, Správa Národného parku Nízke Tatry, Výskumný ústav vysokohorskej biológie Žilinskej univerzity, Tatranská Štrba, Banská Bystrica & Tatranská Javorina, 262 pp. [AEF]
- RADÚCH J., 2002: Tatranské kamzíky a ich predátory. *Poľovníctvo a rybárstvo*, **54**(1): 6–7. [BDF]
- RADÚCH J., 2003: Vlk siahá po náhrade – tatranské kamzíky a ich predátory. *Poľovníctvo a rybárstvo*, **2**: 8–9. [BDF]
- RADÚCH J. & KARČ P., 1981: Súčasný stav a perspektívy kamzičej populácie v Národnom parku Nízke Tatry. Pp.: 6–30. In: ANONYMUS (ed.): *Súčasný stav a perspektíva introdukovaných populácií kamzíka vrchovského na Slovensku. Zborník z konferencie*. Dom Techniky ČSVTS, Banská Bystrica, 111 pp. [AEF]
- RADÚCH J. & KARČ J., 1983: Súčasný stav a perspektívy kamzičej populácie v Národnom parku Nízke Tatry. *Zborník prác o Tatranskom národnom parku*, **24**: 61–82. [AEF]
- RANDI E., MUCCI N. & JANIGA M., 2002: Mitochondrial DNA analyses on Tatra chamois. Pp.: 31–34. In: JANIGA M. & ŠVAJDA J. (eds.): *Ochrana kamzíka*. Správa Tatranského národného parku, Správa Národného parku Nízke Tatry, Výskumný ústav vysokohorskej biológie Žilinskej univerzity, Tatranská Štrba, Banská Bystrica & Tatranská Javorina, 262 pp. [AEF]
- RAPÁKOVÁ K., 1983: Každá palica má dva konce – Naozaj treba zlikvidovať kamzíka alpského. *Východoslovenské noviny*, **35** [príloha, 11. februára]: 6. [GII]
- SCHAEFER H., 1975: Eine Gemse, *Rupicapra rupicapra* (Linné, 1758), der Jüngerer Dryaszeit aus der Hohen Tatra. *Säugetierkundliche Mitteilungen*, **23**: 158–159 (in German). [ADE]
- SLÁDEK J., 1984: Seminár o kamzíkoch. *Lynx, n. s.*, **22**: 115–116. [AEC]
- SLÁDEK J., 1995: Kamzík v 4. kategórii ohrozenosti. *Poľovníctvo a rybárstvo*, **47**(7): 5. [BDF]
- SLÁDEK J. & MOŠANSKÝ A., 1985: *Cicavce okolo nás*. Osveta, Martin, 256 pp. [ABD]
- SLÁDEK J., DANKO Š., DAROLA J., HELL P., MOŠANSKÝ A., RANDUŠKA P., SALAJ J., ŠTOLLMAN A. & VOSKÁR J., 1989: *Aby prežili rok 2000?* Osveta, Martin, 168 pp. [ABD]
- SOKOL J., 1966: Výsadzovanie kamzíkov na Slovensku. *Myslivost*, **8**: 174–175. [BDF]
- STRNADOVÁ J., 2002: Potrava vlka dravého (*Canis lupus*, L.1785) v slovenskej časti Karpát. Pp.: 45–50. In: JANIGA M. & ŠVAJDA J. (eds.): *Ochrana kamzíka*. Správa Tatranského národného parku, Správa

- Národného parku Nízke Tatry, Výskumný ústav vysokohorskej biológie Žilinskej univerzity, Tatranská Štrba, Banská Bystrica & Tatranská Javorina, 262 pp. [AEF]
- ŠEBO M., 2007: Vzácnu zver stále máme. *Poľovníctvo a rybárstvo*, **59**(9): 8–9. [BDF]
- ŠKULTÉTY J., 1972: Výsledky a perspektíva introdukčných a aklimatizačných pokusov s niektorými druhmi poľovnej zveri. *Ochrana fauny*, **5**(1): 37–38. [BDF]
- ŠTEFANČÍKOVÁ A., 1994: Lung nematodes of chamois in the Low Tatra National park (Slovakia). *Journal of Helminthology*, **68**(4): 347–351. [AEC]
- ŠTEFANČÍKOVÁ A., 2005: *Kamzík a jeho parazitárne ochorenia*. Press Print, Košice, 124 pp. [AAB]
- ŠVAJDA J., 2001: Manažment projektu na záchranu tatranského kamzíka v roku 2001. *Hubertlov*, **5**(6): 4–6. [BDF]
- ŠVAJDA J., 2001: Projekt na záchranu tatranského kamzíka nezaspal. *Tatranský dvojtýždenník*, **12**(19): 3. [BDF]
- ŠVAJDA J., 2001: Projekt na záchranu tatranského kamzíka v roku 2001 úspešne pokračuje. *Chránené územia Slovenska*, **49**: 13–17. [BDF]
- ŠVAJDA J., 2007: Program záchranu tatranského kamzíka. *Hubertlov*, **9**(1): 4. [BDF]
- ŠPROCHA J., 1971: Kamzíky vo Veľkej Fatre, Slovenskom raji a v Nízkych Tatrách. *Poľovníctvo a rybárstvo*, **23**(5): 8–9. [BDF]
- ŠPROCHA J., 1976: Úspešne sa aklimatizovali. *Poľovníctvo a rybárstvo*, **28**(6): 7. [BDF]
- TEREN Š., 1976: Ochrana prírody. *Poľovníctvo a rybárstvo*, **28**(10): 6. [BDF]
- TEREN Š., 1987: *Po stopách vzácnej zveri*. Obzor, Bratislava, 184 pp. [ABD]
- TOPERCER E., 1977: Galéria ohrozených (28) – kamzík vrchovský – *Rupicapra rupicapra*. *Príroda a spoločnosť*, **3**: 16–17. [BDF]
- TOPERCER J., 1979: Súčasný stav a perspektívy rozvoja populácie kamzíka vrchovského-tatranského. *Pamiatky a príroda*, **3**: 10. [BDF]
- UHRIN M. & HAPL E., 2004: Prehľad stavovcov (Vertebrata) Muránskej planiny. Pp.: 311–332. In: KOCHJAROVÁ J. & UHRIN M. (eds.): *Biodiverzita Národného parku Muránska planina. Reussia*, **1**, Suppl. 1: 1–347. [AED]
- URBAN P., 1985: *Zhodnotenie introdukcie kamzíka vrchovského (Rupicapra rupicapra L.) v Nízkych Tatrách*. VŠLD, Zvolen, 109 pp. [DAI]
- URBAN P., 1989: Príspevok k poznaniu potravy kamzičej zveri v Nízkych Tatrách a jej zmien v priebehu roka. *Stredné Slovensko*, **8**: 135–151. [AEF]
- URBAN P., 1989: Príspevok k vplyvu vybraných antropogénnych aktivít na denný rytmus kamzíka v Nízkych Tatrách. *Lynx, n. s.*, **25**: 73–82. [AEC]
- URBAN P., 1999: Nie je kamzík ako kamzík, alebo problémy s kamzíkmi narastajú. *Enviromagazín*, **1**: 10–11. [BDF]
- VLACH Z., 2004: *V ríši kamzíka tatranského*. Film. Bratislava, 27 minút. [CAH]
- VELIČ E., 1981: Introdukcia kamzíkov v Nízkych Tatrách. Pp.: 106–109. In: ANONYMUS (ed.): *Súčasný stav a perspektíva introdukovaných populácií kamzíka vrchovského na Slovensku*. Dom Techniky ČSVTS, Banská Bystrica, 111 pp. [AEF]
- VENÁTOR P., 1982: Musíme ich chrániť. *Poľovníctvo a rybárstvo*, **34**(10): 6. [BDF]
- VÍTEK P. & CHURÍ S., 2006: *História poľovníctva v Liptove*. PaPRESS, Ružomberok, 48 pp. [ABD]
- VOSKÁR J., 1993: Ekológia vlka obyčajného (*Canis lupus*) a jeho podiel na formovaní a stabilite Karpatkých ekosystémov na Slovensku. Pp.: 241–276. In: LIŠKA M. (ed.): *Ochrana prírody č. 12*. SROP, Bratislava, 387 pp. [AED]
- ZATKALÍK P., 1995: *Etológia kamzíka vrchovského tatranského (Rupicapra rupicapra tatrica, Blahout 1971) v oblasti Nízkych Tatier*. Rukopis. PF Univerzita Komenského, Bratislava, 85 pp. [Depon in UK PF] [DAI]
- ZIMA J., BRYJA J., HÁJKOVÁ P., MARTÍNKOVÁ N., MIKULÍČEK P. & ZEMANOVÁ P., 2005: *Genetická štruktúra populácií kamzíka ve Střední Evropě – návrh standardního badatelského grantového projektu*. Rukopis. 9 pp. [Depon. in Správa NAPANT] [GAI]

- ZIĘBA F. & KOZICA T. Z., 2004: *Capy, kozy i koźłeta czyli prawie wszystko o kozicach*. Tatrzański Park Narodowy, Zakopane, 72 pp. [AAA]
- ZELINA V., 1985: Kamzíky v Národnom parku Nízke Tatry. *Poľovníctvo rybárstvo*, **37**(7): 17–18. [BDF]
- ZELINA V., 1986: Je kamzík vrchovský tatranský ohrozený? *Poľovníctvo a rybárstvo*, **38**(1): 8. [BDF]